

VIPPETEST (TILT TEST) HOS SYNKOPEPASIENTER

Knut Gjesdal og Eivind S. Platou

Indikasjon

Vippetest har i dag liten verdi for utredning av mekanismen for synkope, men kan være til noe nytte for valg av behandling. Metoden brukes ikke lenger på hjertemedisinsk avdeling OUS Ullevål, men tilbys i spesielle tilfeller ved nevrofysiologisk laboratorium og i noen kardiologiske spesialistpraksiser. Testen viser pasientens sårbarhet for ortostatisk stress og kreves regulatorisk, bl.a ved synkope hos flyvere.

Prinsipp

Stående stilling gir venøs vasodilatasjon, lett blodtrykksfall og sympatikusmediert vaskokonstriksjon som holder blodtrykket oppe. Økt sympatikusaktivitet øker pulsen og hjertets inotropi, og den økte veggtonen kan stimulere strekkreseptorer i myokard. Via afferente vagusfibre utløses hos enkelte en kraftig efferent vagusstimulering som fører til (overdrevent) blodtrykksfall og/eller bradykardi (Bezold-Jarisch refleksjonen). Typen respons, vasoinhibitorisk (vesentlig blodtrykksfall) eller kardiainhibitorisk (dominert av bradykardi, asystoli) kan variere ved gjentatte tester på samme pasient.

Gjennomføring

Pasienten spennes fast på et vippebord som har fotstøtte og kan svinges raskt opp og ned. Legge Venflon og kople til EKG og ikke-invasiv blodtrykksmåling, fortrinnsvis kontinuerlig «beat to beat» måling med oscillometrisk finger sensor som kalibreres mot konvensjonelt overarmsblodtrykk. Utstyr og medikamenter for resuscitering må være på stedet. Vipping til 60 - 70° i 20 - 45 minutter, i blant med medikamentprovokasjon (glyserylnitrat spray sublingualt).

Hva slags utbytte gir testen?

- Ved typisk vasovagal reflekssynkope har testen høy sensitivitet og spesifisitet, men er lite nyttig fordi anamnesen gir avklaring
- Testen kan være et pedagogisk verktøy ved vasovagal synkope for å lære pasienten til tidlig å gjenkjenne prodromer og reagere på dem
- En negativ vippetest hos en synkopapasient tyder på at pasienten tåler ortostatisk stress, og øker sannsynligheten for at bradykardi/pauser er vesentlige og at pacemakerbehandling vil være vellykket.
- Vippetest er nyttig ved ortostatisk hypotensiv synkope der blodtrykksfallet inntreffer sent.
- Vippetest kan være nyttig for å skille mellom konvulsiv synkope og epilepsi, hvor EEG er normal.

Relevant litteratur

1. Guidelines for the diagnosis and management of syncope (version 2009) European Heart Journal (2009) 30, 2631-2671
2. Sutton R, Brignole M. Twenty-eight years of research permit reinterpretation of tilt-testing: hypotensive susceptibility rather than diagnosis. Eur Heart J, e-pub 2.6. 2014